

شماره : ۱۴۷۹ امور مطالعات و برنامه ریزی استراتژیک - ساپکو : ۱۵/۷/۱۳۸۸

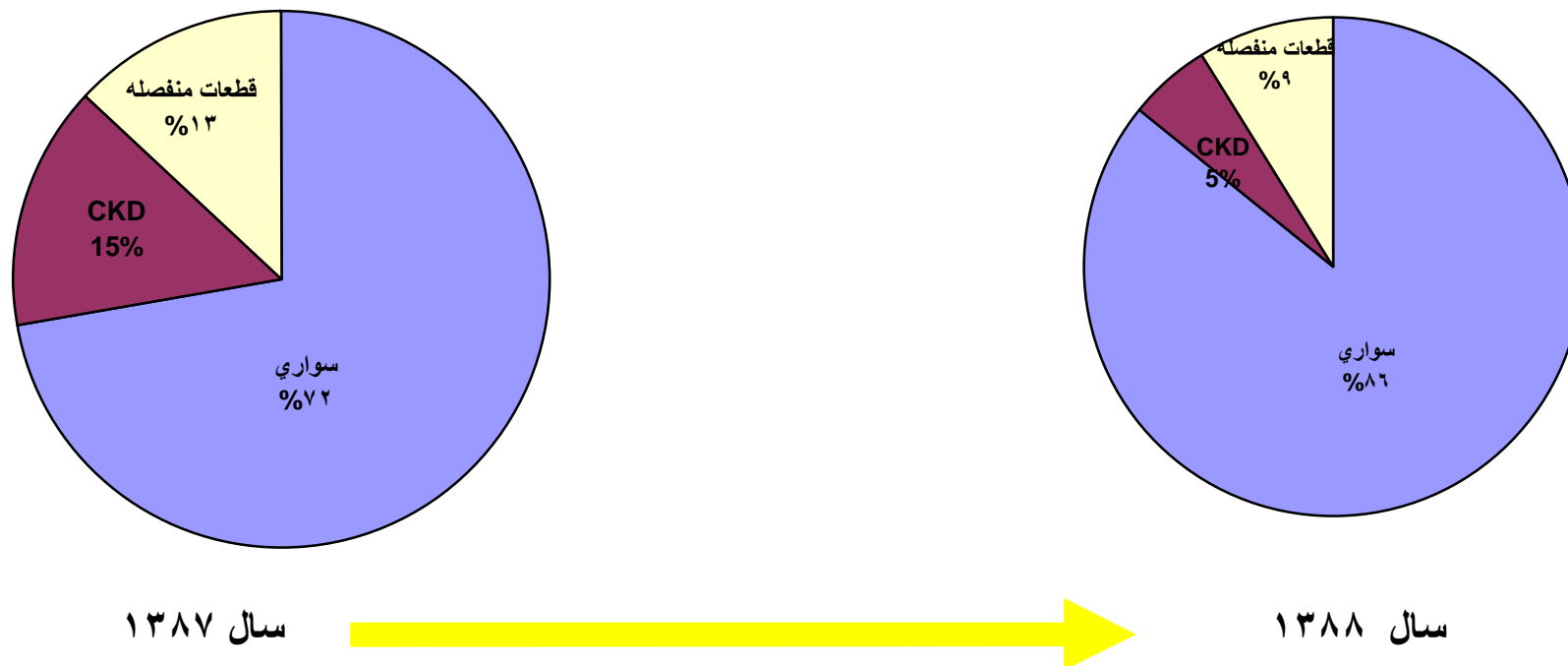
بررسی تراز تجاری صنعت خودرو سواری در پنج ماهه اول سال ۸۸ و مدت مشابه سال قبل

صادرات خودرو سواری، CKD و قطعه کشور در پنج ماه سال ۸۸ و ۸۷

درصد تغییرات		سال ۸۸		سال ۸۷		عنوان
سهم	ارزش	سهم از ارزش کل صادرات	ارزش (میلیون دلار)	سهم از ارزش کل صادرات	ارزش (میلیون دلار)	
-30%	-39%	1.13	81.22	1.61	132.29	صادرات خودرو سواری
-79%	-81%	0.07	5.16	0.33	27.17	CKD
-60.7%	-0.64	0.11	8.50	0.28	23.70	قطعات منفصله جهت تولید خودرو سواری
-	-48%	1	95	2	183	جمع کل صنعت خودرو

در بررسی ارقام فوق ملاحظه میشود که ارزش کل صادرات این بخش از ۱۸۳ میلیون دلار با ۴۸٪ کاهش به ۹۵ میلیون رسیده است. در نتیجه ارزش سهم صادرات نیز با ۱٪ نزول مواجه شده است.

مقایسه سهم صادرات خودروهای سواری، قطعات و CKD کشور در پنج ماه اول سال ۸۸ و ۸۷

همانطور که در نمودار های فوق می بینیم صادرات خودرو ساخته شده سهم عمده ای را بخود اختصاص داده و حتا با وجود رکود حاکم بر اقتصاد جهانی سهم صادراتی آن از ۷۲٪ سال قبل به ۸۶٪ در سال ۸۸ رسیده است ضمن اینکه نباید فراموش کنیم ارزش مطلق آن نسبت به سال قبل ۳۹٪ کاهش داشته و از مبلغ ۱۳۲ میلیون دلار به رقم ۸۱ میلیون رسیده است. البته افزایش صادرات کالاهای ساخته شده ارزش افزوده بیشتری را نصیب یک کشور می نماید. ضمن اینکه با صادرات CKD و خصوصا قطعات منفصله راحت میتوان موانع گمرکی کشورها را پشت سر گذاشت در نتیجه صادرات مستمر و پایدارتری را در اختیار داشت.

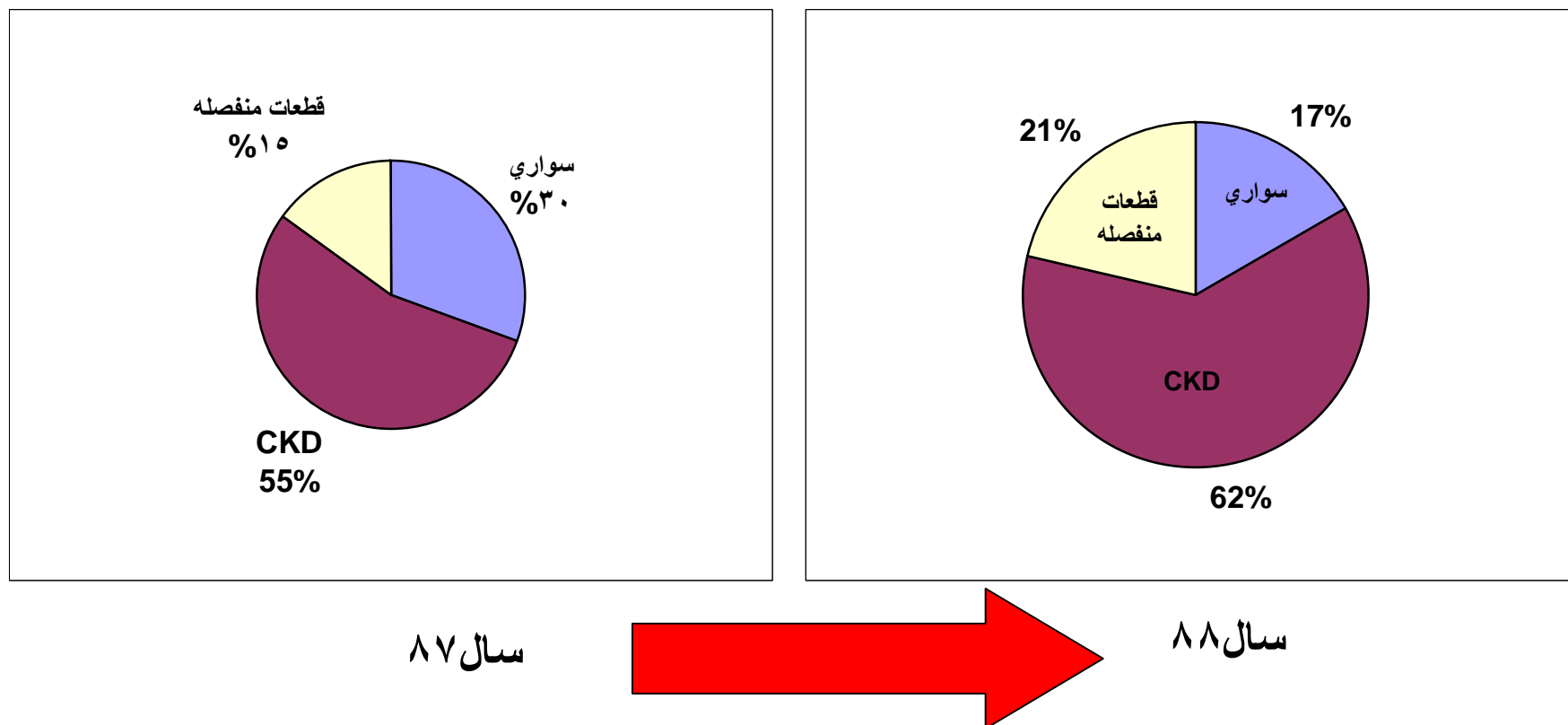
واردات خودرو سواری، CKD و قطعه به کشور در پنج ماه اول سال ۸۸ و ۸۷

درصد تغییرات		سال ۸۸		سال ۸۷		عنوان
سهام	ارزش	سهام از ارزش کل واردات	ارزش (میلیون دلار)	سهام از ارزش کل واردات	ارزش (میلیون دلار)	
-54%	-61%	1.03	204.27	2.23	529.61	واردات خودرو سواری
-4%	-20%	3.83	757.20	3.98	947.33	CKD
19.1%	0.00	1.31	260.10	1.10	261.20	قطعات منفصله جهت تولید خودرو سواری
—	-30%	6	1222	7	1738	جمع کل صنعت خودرو

ماخذ: گمرک جمهوری اسلامی ایران

در پنج ماهه ابتدایی سال جاری در مجموع ۱۲۲۲ میلیون دلار خودرو سواری و قطعات تولیدی آن وارد کشور شده است که در مقایسه با سال گذشته حدود ۳۰٪ کاهش نشان می‌دهد. در مجموع سهم این صنعت در ارزش کل واردات کشور با رسیدن به رقم ۶٪ نسبت به سال قبل ۱٪ کاهش داشته که عمده رقم این کاهش مربوط به خودرو سواری بوده است. ضمناً کم‌تر شدن واردات CKD را میتوان اتفاقی خوب دانست؛ به این جهت که در وهله اول امکان مراجعه به سایر منابع را فراهم نموده قدرت چانه زنی را افزایش می‌دهد و البته در مرحله بعدی بشرط حمایت‌های لازمه مسیر ساخت داخل قطعه نیز هموارتر خواهد شد.

مقایسه سهم واردات خودروهای سواری، قطعات و CKD به کشور در پنج ماه اول سال ۸۸ و ۸۷

همانطور که می بینیم با کاهش سهم واردات خودرو سواری از ۳۰٪ به ۱۷٪؛ سهم بخشهای دیگر مثل قطعات منفصله و CKD افزایش یافته. بطور طبیعی هر چه که سهم واردات از کالاهای ساخته شده کمتر باشد یعنی اینکه اشتغال و فعالیت صنعتی بیشتری در داخل انجام شده است. لذا مفیدتر خواهد بود که در مراحل بعدی حتی سهم واردات CKD کاهش یافته و یا بخش عمده واردات CKD برای ساخت خودرو به مقصد سایر کشورها اختصاص یابد.

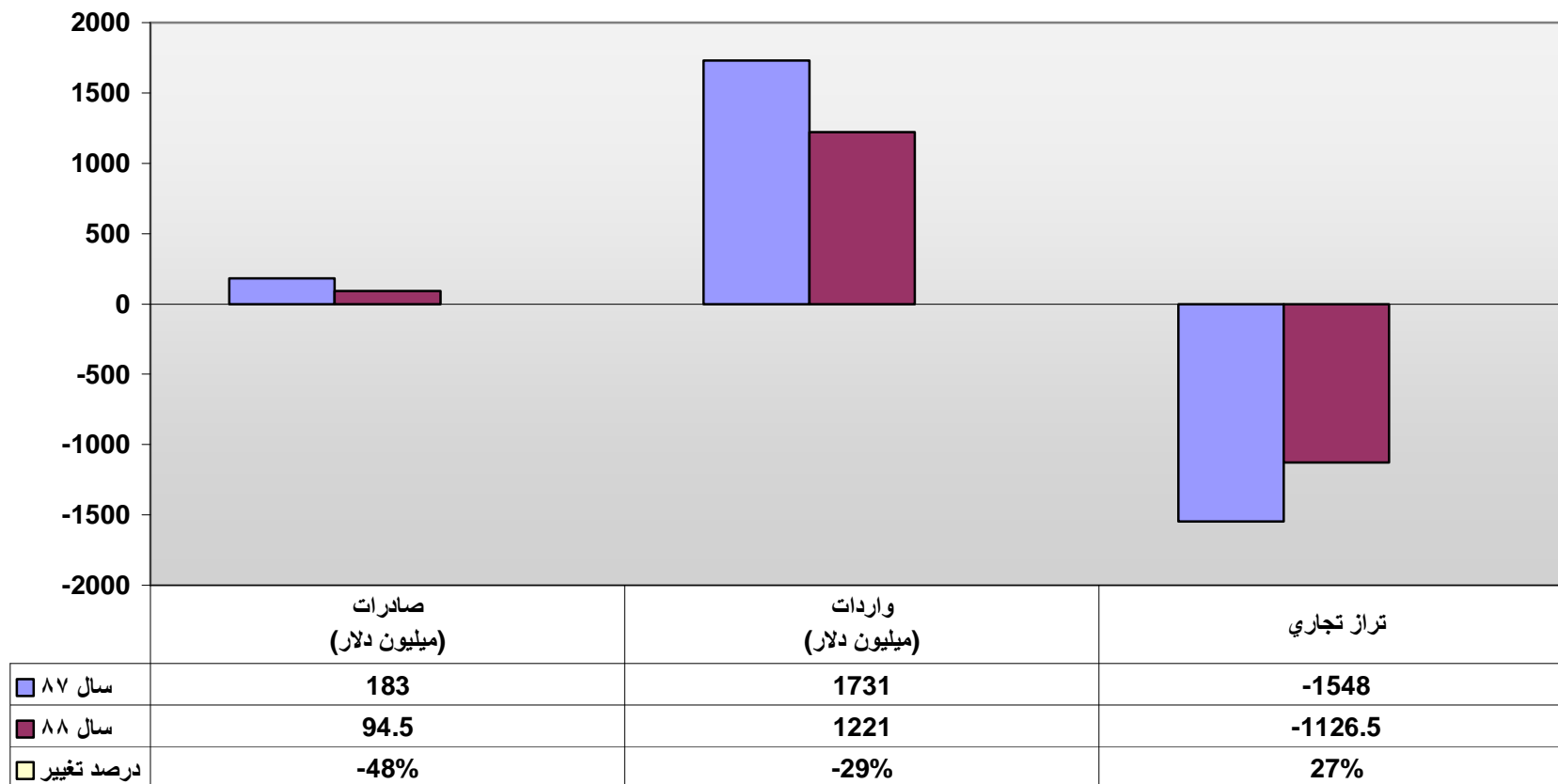
مقایسه تراز تجاری خودرو سواری و قطعات پنج ماهه ۸۷ و ۸۸

درصد تغییرات	سال ۸۸			سال ۸۷			عنوان
	تراز تجاری (میلیون دلار)	واردات (میلیون دلار)	صادرات (میلیون دلار)	تراز تجاری (میلیون دلار)	واردات (میلیون دلار)	صادرات (میلیون دلار)	
-0.69	-123.05	204.27	81.22	-397.32	529.61	132.29	خودرو سواری
-0.18	-752.04	757.20	5.16	-920.16	947.33	27.17	CKD
0.06	-251.60	260.10	8.50	-237.50	261.20	23.70	قطعات منفصله
-28%	-1127	1222	95	-1555	1738	183	جمع کل صنعت خودرو

ماخذ: گمرک جمهوری اسلامی ایران
ماخذ ردیف سوم: صادرات سایکو

همانطور که در ارقام جدول فوق می بینیم تراز تجاری صنعت خودرو سواری در مدت مشابه پنج ماهه این دو سال منفی است و در هر دو بخش صادرات و واردات با کاهش مواجه هستیم. البته در شرایطی که رکود در اقتصاد جهانی حاکم شده و خصوصا اثر آن در صنعت خودرو بیش از همه بوده نمی شد انتظار تغییر مثبت را در صادرات داشت. اما به هر جهت کاهش واردات در کنار افزایش تیراژ تولیدات داخلی شرایط خوبی را در جهت حفظ و گسترش بازار اشتغال فراهم نموده است.

تراز تجاري صنعت خودرو در پنج ماه اول سال ۸۸ در مقايسه با پنج ماه سال قبل
میلیون دلار

نمودار تراز تجاري با ۲۷٪ رشد بهبود مناسبي در تراز تجاري را به نمايش گزارده؛ که آنهم در اثر کاهش واردات بدليل رکود اقتصادي جهاني و کاهش درآمدهاي ارزي (نفتي) بوده که اثر آن بيش از همه در کاهش ارزش صادرات بوقوع پيوسته. اين وضعيت نا خودگاه ما را بيدار آن جمله معروف و قديمي اساتيد وطني اقتصاد ميآندازد که : " همه اقتصاد ما بوي نفت مي دهد " و حالا مي بينيم که با کاهش و افزايش در آمد نفتي واردات و صادراتمان نيز رفتار و نوساناتي مشابه از خود بروز مي دهد.

تجزیه و تحلیل SWOT

قوت :

وجود بازار وسیع داخلی و منطقه ای
وجود ظرفیت مناسب تولیدی نزد سازندگان داخلی
وجود منبع مناسب ارزی حاصل از درآمد نفت جهت توانمند سازی قطعه سازان داخلی.

فرصت :

سرمایه گذاری و توجه بیشتر به صنعت قطعه سازی به جهت وجود تولید کنندگان انبوه
تولید و یا مونتاژ با استفاده از سرمایه و سرمایه گذاری خارجی بعنوان پایگاه صادراتی.

ضعف :

فقدان استراتژی مشخص در تعیین تعرفه گمرکی و مالیات برای خودروهای وارداتی و CKD
فقدان سرمایه گذاری کافی در بخش قطعه سازی.
فقدان سیاستهای تشویقی و حمایتی صادراتی .
نداشتن استراتژی مشترک تحقیقاتی نزد دو تولید کننده بزرگ داخلی.

تهدید :

ثبات نرخ ارز طی بیش از یک دهه و در مقابل وجود تورم دو رقمی طی این مدت.
ارایه مدل‌های متنوع جدید خارجی در هر زمان مقتضی.
وابستگی زیاد به واردات CKD و قطعات منفصله و در نتیجه کاهش قدرت چانه زنی.